
AŞIRI KORUYUCU EBEVEYN TUTUMLARI VE ÖZGÜVEN İLİŞKİSİ

AYSEL KATI → [Gebze Yunus Emre Anaokulu Resmî Web Sitesi](#)

Okul Öncesi Öğretmeni → [Okulumuzun Aktif Sosyal Medya Hesabı](#)

Yayınlanma Tarihi → 13.02.2025

Her sene eğitim-öğretim yılının başında sınıflarımızda mutlaka özgüven duygusu zayıf olan çocuklara denk geliriz. Kendilerini daha okulun ilk günlerinde “Ben yapamam, yapmak istemiyorum.” gibi olumsuz cümlelerle ifade ederler. Etkinliklere katılım göstermekten çekinirler. Sınıf arkadaşlarıyla iletişim kurmakta zorlanır ve oyunlara katılmada isteksiz davranırlar. Başarısız olmaktan korkar ve hata yapmaktan çekinirler. Sıkılğan ve isteksiz davranışlarla kendilerini belli ederler. “Eve ne zaman gideceğiz?” sorusunu sık sık duyarız onlardan. Çoğu zaman da okula gitmeyi reddetmek suretiyle tepki gösterebilirler.

Ortama uyum sağlamada güçlük çekerler. Problemlerle baş etme konusunda yetersiz oldukları için birçok durumdan kaçınma davranışı sergilemekle birlikte en iyi bildikleri yolu yani ağlama davranışını gösterirler. Arkadaşlık ilişkileri kurmada, grup kurallarına uygun davranabilmede, bilişsel, dil, psikomotor, öz bakım becerileri gerektiren çalışmalarda da akranlarına göre zorlandıklarını görürüz.

Peki “Hangi çocuklarda bu davranışları gözlemleriz?” diye sorduğunuzu duyar gibiyim; Bazı ebeveynler, çocuğun hayatında her şeyi kontrol etmeyi ve onların her şeyin en iyisine sahip olmasını isteyebilir veya kendilerinin küçükken görmedikleri ilgiyi ve imkanı, sınırları sonuna kadar zorlayarak çocuğuna sunmayı arzulayabilir. Örnek olarak; çocuk istemeden yardım etme, sürekli çocuğun arkasını toplama, onun adına konuşma ve karar verme, sorumluluk almasına fırsat tanımama vb. sıralanabilir. Bu tip tutum ve yaklaşımlara sahip olan ebeveynlerin çocuklarında özgüven duygusu zedelenir ve bağımsız hareket edebilme becerisi engellenmiş olur.

Çocukta yaşına göre yapması beklenen iş ve becerilerden genel olarak kaçınma ve isteksizlik varsa yani diğer bir deyişle kaygılı ve çekingen davranışlar sık sık gözlemleniyorsa bunun nedenini düşünüp, harekete geçmekte fayda vardır. İş olurluna bırakmak, herhangi bir girişimde bulunmamak çocuğun gelişimine yardımcı bir tutum olmayacaktır.

Peki neler yapılabilir?

- Ebeveyn olarak kendi tutum ve davranışlarınızı gözden geçirin. Gerekirse bu konuda bir uzmandan destek alın. Demokratik ebeveyn tutumu ile çocuğa karşı davranışlarınıza yön verin.
- Aşırı koruyucu ve müdahaleci yaklaşımlardan uzak durun.
- Sürekli yardım etmek yerine bazen geri çekilin. Hata yaparak ve deneyimleyerek öğrenmelerine fırsat tanıyın. Hatalardan ders çıkarmaları konusunda rehberlik edin.
- Çocuğunuzun beceri ve yeteneklerine inanın, potansiyelini açığa çıkarması için onu teşvik edin. Bu onun kendine güven duymasını sağlar ve onu motive eder.
- Çocuğunuzla birlikte nitelikli zaman geçirin. Bunun için fırsat yaratın. Onunla konuşmak, sohbet etmek, fikrini sormak, kararlarına saygı duymak gibi pozitif adımlar; çocuğun kendini değerli hissetmesini sağlar ve bunun yanında aidiyet duygusunun ve benlik saygısının gelişmesine de yardımcı olur.
- Çocuğunuzun iyi olduğu alanlarda; göstermiş olduğu başarılarında takdir edin ve ödüllendirin.
- Her konuda çocuğa aşırı müdahil olmayın ve rehberlik ederek destek olun.

Özetleyecek olursam: Doğru bir tutum ve yaklaşım, çocuğunuzla daha etkili bir iletişim kurmanıza ve onların sağlıklı bir birey olmalarına katkı sağlar. Aşırı korumacı ve müdahaleci bir tutum ise çocuğa fayda sağlamayacağı gibi çocuğun gelişimini olumsuz yönde etkiler. Çocuk yeni bir bilgi veya beceriyi öğrenirken ona zaman tanımak, hata yapmasına fırsat vermek, olumlu bir rol model olmak, gerekli durumlarda rehberlik etmek, her şeyi onun yerine düşünmemek ve yapmamak çocuğun özgüvenli olması ve sağlıklı bir kişilik gelişimi için atılması gereken doğru adımlar olacaktır.